

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Regényben házhoz hordva vagy vidék e postán küldve:	
Egész évre	10 frt —
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetítőre egy széri beiktatásáért 5 kr	
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr	
Nyúlóter 4 hasábos petítőre 20 kr.	

Szerkesztőség és kiadó hivatal

1850. SIMON F. F. H. Z. a város-
házában szombathelyen

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési díj és a hirdetés költségei különösen a hirdetésben
valamint a lap szilveszteréről és a
közlemények ideintézéséről

Előfizetési díj csak ismert kezűvel
fogadható el.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, szeptember 9.

174. szám

Debreczen szept. 9.

Es levelek a vásári nagy doboz-
szegéről, ahová az utolsó képviselőválasz-
tásoknak a mérsékelt ellenzékére nézve
oly siralmas eredménye után került. Es
haragának kemény fából ahhoz illő dob-
perket. Es kezébe adták a lippai exje-
któ K a a s Ivor bárónak, a verseczi
közvetítő Grocsák urnak s quid quid
barékpárti frázisgyártó dicséri az Urat
és Apponyit, — széles e hazában
mindannyian, s megkezdődék az orszá-
g e-inadrada bum — tudtára adva
mindeneknek akiket illet, hogy Ap-
ponyi Albert gr. Temesvárra utazik s
megalakítja igazabban megteremtí ott —
rövid három év folytában már vagy ne-
gyedszer! — a délmagyarországi mér-
sékelt ellenzékét.

Annai erkölcsi fölsülés és politikai
kudarcz után igazán erős idegzet és csak-
nem beteges ambíció kell hozza, hogy
Apponyi Albert még most sem vesz-
tette el pártalakítási kedvét, sőt hogy
országos híhó közt indul mindég eléje a
legbizonyosb és legteljesb vereségeknél,
amik lokális népszerűségét itt-ott talán
emelik, de a komoly államférfiak vagy
legalább államférfiúi je öltek közül ma-
holnap menthelenül a hétköznapi korte-
sek dicséltén hátrébb — sodorják őt.

Részünkről a legőszintébb és legiga-
zabb sajnálkozással jószóljuk neki e jövőt.
Magyarországnak, a hol a közügyek
iránti közöny s különösen a közjogi kér-
désekre iránti apathia már is veszélyes
arányokba öltött. életképes, kormányké-
pes ellenzék szükségeseb a falat kenyér-
rel, s ilyen egyet létrehozni és vezetni
Apponyi Albertet tartottuk s k ideig
leginkább hivatva és legméltoóbbnak.
Nem egy tekintetben korán kiemel-
kedett ő a tömeből s magasan föléje
kor- és rang-társainak.

Őseitől örökölt ritka fényes névvel,
sokoldalú, nagyszabá u tehetségvel, éveit
meghazudító alapos készületéggel s
egyéni függetlenségét minden irányban

biztosító jelentékeny vagyonnal jelent
meg az ar non, s ha ehhez hozza kép-
zeljük a megnyerő külsőt, a lebilincselő
modort, a szellemes társalgást s a való-
ban rendkívüli szónoki adományt, a vilá-
gban semmi sem természeteseb annál,
hogy nyomban feltűnt, s a nemzet színe
jára a közeljövő egyik vezéralakját látta,
részben üdvözölte benne.

Noha a nemzet színe javából vajmi
kevesen ápolják ma már ez illusiót s noha
még olyanok is, kik nem szoktak elha-
markodva itélni s ismerik a juvenus-
ventus gyakorlati jelentését — elszo-
mrodva vannak keresztet Apponyi Albert,
mint nyilvános szereplőnek neve melé,
— mi magunk erőszakosan háritjuk el
magunktól e pessimismust, s ha nem is
a régi bizalommal és hittel, de a régi
hazafias jóindulattal és reménnyel lessük
és ohajtjuk a fordulatot, mely a hazának
szükséges kiváló fiatal politikust a vég-
zetes lejtőn megállítsa s nyilvános mikö-
dését saját dicsőségének és a nemzeti
közérdeknek közös javára azon iszapos
mederből, ahol most eviczkél, tiszta vizű
mély merdebe terelje át.

Tömérdek előny mellett Apponyi
Albert magas származásával és kiváltsá-
gos helyzetével egy slyos végzet is
járt; egy család tradíció, mely elvileg
szembeállítá őt a közvéleménnyel és
némileg a korszellemmel, egyénileg pe-
dig a korona és a nemzet föltétlen bi-
zalmát és rokonszenvét bíró vezérférfiak-
kal és intező körökkel, ugy hogy első
megválasztása képviselővé az eszter-
gomi érsek és a papság erkölcsi segé-
daczára egy kis uradalommal fölére rop-
pant anyagi áldozatba kerül, s győzel-
mét és utóbb megjelenését a házban a
Deák párt rossz szemmel, az ellenzék kö-
zömbösen nézte, s rögtön szembeszökő
számos jeles tulajdoniért biztató tetszést
vagy ösztönző tapsot egy oldalról sem
előlegezték a mindkettőre érdemes pá-
lyakezdőnek.

Az a szívós, erélyes, szenvedélyes
oppozíció, melyet Apponyi később a

bosnyák okkupáció, valósággal a onban
Andrássy Gy. s szemre színtre a közjogi
egyezség megújítása, valósággal meg-
Tisza a Kálmán személye ellen folyta-
tott, szintén a főnemlített családi tradi-
cióból folyt ugyan s subjektív részletei-
vel a közelmúlt eseményeiben gyökere-
zett, de őt magát közelebb hozta a tö-
meghez, melynek jelszavait leghatasosb
ékeszőllással ő hirdette, ő védte, ő kép-
viselte a hazában és azonkívül, s mely-
nek csatlakozó éljenei és ünneplő tünte-
tései elejinté csak föltűzték, majd elká-
biták, végre odaragadták őt, hogy egyen-
súlyt veszve, irányt tévesztve, céltalan-
ul rohant tovább a sikamlós ösvényen,
s a siker egyetlen tényezőjének most
már a népszerűséget tekintvén, multjával,
önmagával, s a nemzetiségi kérdésben
öntudatlanul tán, de tagadhatlanul a ma-
gyar faj legszentebb, legvitalisabb érde-
keivel is ellentétbe helyezkedett.

Nem szokánk politikai ellenfél-
séretegetni, s minden fegyver közt leg-
alávaóbb — ami szemünkben — a gya-
nusítás, melyet oly utólréheleten virtu-
zással forgat Tisza Kálmán megrontására
immár tíz éven át az ellenzék valamennyi
töredéke; de a politika nem gyer-
ekjáték s az igazságot, bármi keserűen
esék, kimondani közdolgokban becsü-
letbeli kötelesség.

Kégytelenek vagyunk tehát kérel-
hetlenül constátálni, hogy Apponyi
politikailag, saját hibájából, kevesebbet
nyom a labban Ugron Gábornál, vagy
Hefy ué, a kik szellemileg valóság-
os Babszámjankók hozzá képest, de kö-
vetkezeteseb a célban. öntu-
datosak az elvet és postulatumait il-
letőleg; hogy kormányrajutá-
sától a legellentétesb ele-
mek és érdekek remélnék kielégi-
tést és érvényesülést; s hogy neve oly
embereknek és üzemeknek szolgál bé-
lyegzett a közérzület, s kik nem ismer-
vén más életcélt, csak azt, hogy a ma-
gyar fajt megbontsák, gyöngítsék s így

közvetve vizet hajtsanak a rácz omladina
és oláh irredenta malmára, a magyar
pártmozgalmakba csak ott és csak any-
nylra elegyednek, ahol és amennyire
megjelőlt törekvésük megengedi vagy pa-
rancsolja.

Apponyi Albert hazafiságához a két-
ségnek még árnyéka sem férhet. Többet
mondunk, ha a kormány élére jutna,
meggyőződésünk szerint a Miloszlavyevi-
csek, Polytek, dakorománok és Schulve-
reinistákkal Verseczen és másutt sokkal
kurtábban és hamarabb elbánnék, mint
az ultraliberális és istenileg türelmes
Tisza Kálmán; de most oltalmazza és
táplálja a magyar haza amugy is beteg
testén rágódó undok fér-eket, s saját
széplételen hírelv és fényes nevével
mintegy szentesíti és büntmentesi a haj-
meresztő istenkáromlást, a mit a Milo-
szavlyevicsék és Bredicianuk lapjaikban
és gyűléseikben a magyar állameszme, a
magyar f. j történeti előjogai s a ma-
gyar föld integritása ellen minduntalan
elkövetnek.

Enélkül a gyűlöletes, s magyar szem-
pontból fájdalmasan sötét háttér nélkül
mi Apponyitól nem vennénk rossz néven,
ha az álmos közélet és pangó közviszo-
nyok felrisszítására minden hónapban vi-
dédi látogatás sokat tenne is. Igaz,
hogy gutta cavat lapidem non vi, sed
saep catendo, csakhogy azt a piczi kis
lyukat, amit az eső csepp v. j. ép oly
kevéssé érzi és sinli meg a szikla, amily
kevéssé érezné és sinlené meg helyén
szirtként rendíthetetlenül álló hatalmas pár-
tunk, ha valami különös malapropor hoz-
zárulásával Apponyinak egy két kerü-
letet tőlünk elhódítania sikerülne.

— Az 1886-ki magyar költségvetés
a fedezet kivételével teljesen egybe van már
állíva. A budget vezetésnéje az, hogy az
1885-ki budget keretén túl a kiadások ne nö-
vekedjenek, a mérleg jkedvezőtlenebbül ne
alakuljon, s különösen a rendes kiadások és
betételek közt megtartassék az egyensúly. Ez
előretett. A budgeten kívül a télen még a
következő törvényjavaslatok terjesztetnek elő:

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A B Á R Ó N E.

ELBESZÉLÉS.
Ira VÉRTESI ARNOLD.
(Folytatás.)

Persze, hogy nem neki való. Szentgyör-
gyiek is mindjárt észreveszik, de nem szól-
nak semmit, csak a diadal reménye tükröződik
vissza arcaikon.

Klotild oly ragyogó ma!
— No angyalom, — sugja leányának
Szentgyörgyiné, — most igyekezzél. Ha Dom-
bóváry Zsigának szeme van, hát nem választ-
hatja azt a zöld hékát.

Klotild igyekszik is és anyja által tá-
mogattatva, Dombóváryt elesípi rögtön a mint
a táncsterembe belép.

Székelyné anyai szive borzasztó gyöt-
relmeket áll ki. Nem elég, hogy Szentgyör-
gyiek Dombóváryt elesípték előlük, most
még újabb veszély fenyegeti őket. Az az
éhenkórász porvesztő közeledik feléjük.

Nem retten vissza Székelyné elutasító
pillantásaitól, nem tartja tiszteletben még
a méltóságos báróné jelenlétét sem; mint
rég is ismerős bátorságot vesz magának oda
tolakodni hozzájuk, sőt még táncza is fölker-
ni illkát.

A mama siet közbeavatkozni. Ilka rosz-
szul van, nem tánczolhat.

— De én nem vagyok beteg, — szól
közbe Margit, en tánczolhatok.

Fagyos büszke mosoly lebegett ajkai
közül; de szemében lángoló tűz égett. S a
szólt a férfikomoran.
— Ah! igaz, ön a szegény áldozat, a
elfordította fejét, hogy arcának előtörő pirját
eltakarja.

Hiába takarta, a gyanakvó leány éles
szeme megiátá má.

— Hát ezért? — susogta magában
lázasan.

Székelyné szintén kővé meredve bámult
Margit után. Sokáig nem bírta megérteni,
mit jelentsen ez? De végvs azt hitte, hogy
megtalálta magyarázatát. Margit meg akarta
menteni testvérét attól a szemtelen toakodótól
s bizonyára oly leczkésztetésben részesíti,
hogy elmegy a kedve annak még egyszer ide
tolakodni.

Vidáman csegett a zene: dobogott a
palló n tánczó lábak alatt, kipirultak az
arcok, ragyogtak a szemek, mosolyogtak
csevegtek, susogtak az ajkak. Az ifjuság, az
öröm és a boldogság tündöklé e vegyült a
csillárok közé.

Benőffy báróné éles, metsző guynyal
szólt a tánczosához:

— Nos, nem is örül e ritka szeren-
csének?

A fiatal ember zavartan viszonozza:

— Nem értem méltóságos asszonyom,
de megragadom az alkalmat, hogy kegyes
pártfogásáért esedezzem.

— Az én pártfogásomért? — szólt a
báróné villámzó szemekkel.

— Vagy legalább kegyes elnézéséért.

— Ön többet remél, mint a mennyt
ígérhetek, — viszonzá fagyosan a báróné, —

— Ön reméli merte, hogy én néma szemlélője
maradok a játéknak, melyet ön újra kezd
egy fiatal leány szívével. . . mit tudom én
hanyadszor?

— Ne bolygassuk a multat, méltóságos
asszonyom, s ne cseréljük föl szerepeinket, —

szólt a férfi komoran.

— Ah! igaz, ön a szegény áldozat, a
nemesszívű áldozat, a ki nem akarja az imá

dott leány szerencsését gátolni s mihelyt egy
komoly kérés jön, gyáván félreáll az utból,
hogy aztán joga lehessen panaszkodni a
hütlén ellen s az árulást még képmutatással
is tetézi!

Csorba Dezső arca lángba borult s
erősen kellett küzdenie, hogy elfojtsa sze-
vedélyes hitörését. De mégis elfolytatta.
Nyugodtan, hidegen szólt:

— Régi mese a bárányról meg a tar-
kasról, méltóságos asszonyom. Miért elevenit-
nének föl?

— Miért? Azért, mert én nem tartozom
azon nők közé, a kik egy finom mosolylyal
lebbennek át egy családson. Az én szívem
most is reszket a haragtól és fájdalomtól.

— Az istenért! ha valaki meghallaná?

— szólt a férfi ijedten.

— Nos, ha meghallaná? Nem csinálók
titkot belőle, hogy gyűlölöm és meg vetem őnt!

Csorba Dezső szólni akart, de a báróné
büszke, parancsoló pillantása elnémította. A
táncz véget ért. Csorba Dezső helyére kísér-
te tánczosnőjét s magát meghajtva, szótlan
távozott.

V.

Nemsokára Székelyék is elhagyták a
táncstermet, Ilka roszabbul lett, nem marad-
hattak tovább a bálon.

A boldogtalan anya eleget sopánkodott,
hogy miért éppen most? Mikor legjobban
szem előtt kellene tartani Dombóváry Zsigát,
mikor egy perczig sem kellene szabadon
eresztetni őt, ne hogy a Szentgyörgyiek esel-
szövényeinek áldozatul essék!

De hiába volt minden sopánkodás, Il-
kával nem lehetett boldogulni s Margit maga
is haza kivánczozott.

— A mint parancsolja, — szólt a báró
hideg udvariassággal karját nyujtva nejeinek.

Ma szerfölött bágyadt és szokatlannal
udvarias volt a báró.

— Szabad tudni, ki volt az az érdekes
fiatal ember, a kivel tánczolt? — kérdezte
nejét.

A nő csipősen viszonzá:
— S szabad-e tudni, miért kérdezi ezt
tőlem, holott bizonyára ismeri már nevét,
állását s mindazt, a mit tudni kíván?

— Nem mind, — felelt a báró sötét,
kémlelő pillantással. — Például nem tudom
miért ellenzi ön oly nagyon annak a szegény
embernek a boldogságát?

A báróné megvetőleg intett kezével:

— Sógorságba akar lépni vele?

A körülményektől függ, — viszonzá a
báró, guynosan összeharapja ajkait; minden
esetre szívesebben látom sógoromul, — mint
utódomul!

Margit sápadtan, hevesen, fenyegetőleg
fordult férj felé:

— Ön gyanúsít!

— Hídegen, guynosan felelt a báró:

— Csöndesen kedvesem, Nem látja men-
nyire megtisztelő, midőn fölteszem önről, —
hogy csak boltom után.

— Elég.

A báróné felált, hogy távozzék. A báró
visszatartja.

— Ha megengedi, még csak azt bátor-
kodom figyelmebe ajánlani, hogy a báterem
nem igen alkalmas találkozó helynek.

— Ön lealacsonyít engem nemtelen gya-
nakodásával!

A báró udvariasan meghajította magát:

— Bocsanat, csak szépségének és sze-
retetreméltóságának mondok vele bókot.

(Folyt. köv.)

27
27
szerint a D-h.
kiszajátított te-
leendő hitele-
kir. törvény-
megtekinthetik
en előterjeszt-
kimutatásban
egére vonatko-
zó álló kir. tör-
k. minthogy a
összeg annak
kimutatásban
ajátított terü-
szus hó 31-én
Tatai
aj. gyűzö.
Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

a büntető eljárásra, az állatgyógyászatra, mezei rendőrségre, az öt éves mandátumra vonatkozó. Meglehet, hogy betérjesztetik, az új vámtarifát is, mely hivatva van pótolni a földadott vámnovellát, s megelőzi a Németországhoz, Romániához s más államokhoz való vámviszony megállapítását.

Magyarország és a monarchia külföldi politikája Oroszországgal szemben.

A „Correspondance de Peste“ a Kremseri találkozás alkalmával több külföldi lap által elfogadott nézetek megvitatására illetőleg helyreigazítása szempontjából azt írja, hogy ezen találkozás mit sem változtatott az osztrák magyar német szövetségnek Oroszországgal vagy bármely más nagy hatalomhoz való viszonyában.

Az osztrák magyar német szövetség által összekötött két birodalom uralkodói és kormányai, kiknek befolyása, ott hol az európai béke fenntartása és védelme szóba kerül, mindenütt és mindig mint egy diplomatikai egység teljes védelmére jut érvényre, — Kremserben ujalag meggyőződést szerezhetek a császár békés szándékai felől, ki most is épügy mint a Skiernevicei találkozásnál ki jelentette, hogy az osztrák magyar német szövetségnek a béke meg szilárdítása utáni törekvéseit saját politikájának békés irányzatával is támogatni szándékozik.

Ha egyes külföldi lapok egy hármasszövetségről beszélnek az ép oly helytelen mint minden alapot nélkülöző azok nézete kik készakaratosan a találkozásnak Angolországra káros hatást jelentőséget tulajdonítanak. Sőt ellenkezőleg ezuttal arról biztosabak lehetünk mint előbb, hogy az orosz angol viszály az afgán határkérdést illetőleg nemsokára békés uton mind két fél teljes kielégítésére kiegyenlítették.

Ami Magyarországgal állásponjtját valamint Oroszországgal külpolitikára való befolyását illeti, — a mérvadó körök felfogása ma ugyanaz mint a Skiernevicei találkozás után A magyar miniszterelnök Tisza Kálmán 1834 évi October 16-án az Irányi Dániel féle interpellációra felelve e tekintetben oly határozott felvilágosításokat adott, hogy a magyar kormány befolyásának jellegét és felfogását illetőleg kételem nem létezhetik.

A spanyol-német viszály.

A legutóbb érkezett táviratok a következők:

Madrid, szept. 7. A német külügyi hivatal kinyilatkozta, hogy a tárgyalások folyamán, — további foglalások nem fognak történni; csakugy lehetetlen a Carolina szigeték vidékén horgonyzó ágynaszádoknak értesítést adni. Ez volt oka a Yap szigetén előfordult incidensnek is, mely azonban a békés tárgyalások folyamát nem fogja zavarni. E hivatalos nyilatkozat nagy mértékben megnyugtatta a spanyol kormányköröket.

Páris, szept. 7. A „Temps“ Madridból táviratilag jelenti: A kormány a kerületi kormányokhoz újabb is szigorú parancsokat küldött az irányt, hogy a németellenes tüntetéseket, mint a minok Saragossa és Valenciában fordultak elő, minden áron megakadályoz. Utóbbi helyeken nagymérvű katonai intézkedések történtek. A Németország képviselői ellen intézett támadások okozói elfogadtatták; a vétekeket, úgy, mint Madridban, a bíróságoknak fogják átadni.

Egy másik távirat ama reménynek d kifejezést, hogy az ügy békés uton fog megoldatni. Azt hiszik, hogy a választott bírói tisztség elvállalására a belgák királyát, vagy pedig az osztrák-magyar monarchia uralkodóját fogják felkérni.

Alfonso király a legutóbb tartott minisztertanácsban ellene nyilatkozott minden elhamarkodott megoldásnak, nemkülönben az azonnali szakítás eszméjének is.

Vasárnap este San Sebastianban a kormányzó tilalma dacára, németellenes tüntetés volt, mely alkalommal több elfogatás történt.

Madrid, szept. 7. Atalános a vélemény, hogy Solm gróf német követ legutóbb tett nyilatkozata után kielégítő megoldás remélhető. Azt hiszik, hogy a németek Yap szigetét késedelem nélkül átengedik a spanyoloknak.

Páris, szept. 7. Tegnap Arenasban, Narbonne mellett, németellenes tüntetés volt, melyen azonban csak 180 spanyol vett részt. Rendzavarás nem fordult elő.

Párisi diplomatai körökben azt hiszik, hogy Sagasta pártjából új miniszterium fog alakulni s Spanyolország hadat üzen német országnak (?). Azt hiszik, hogy Alfonso király részéről való minden engedmény egy jelentőségű lesz a dinastia bukásával.

A „Temps“nek azt jelenti Madridból, hogy a miniszterium szükség esetén fölfüggeszti az alkotmányos garanciákat, hogy a további tüntetéseknél elejét vegye, A „Liberal“ „Progrezo“ „Porvenir“ és „Correspondencia de Espanna“ hírlapok ellen pört indítottak.

John Lemoine azt írja a Journal des Débatsban, hogy Spanyolország jogai minden esetre kétségek. Meggondolatlanul lépett

azon ösvényre, melyet nem hagyhat el anélkül, hogy gyöngeségét el ne árulja, vagy oktalanságot ne kövessen el.

A „Matin“-nek azt jelentik, hogy Zorilla nem távozott Londonból.

A vándorló „Schneiderek.“

A repülő Schneiderek Budapestről provinciális körutjokat ismét megkezdették, ezek a hazai ipar azon ágát meglovagolják anélkül, hogy ahoz értenének, mivel ők épügy tanulták a szabóságot, mint a harangöntést.

Ezen ipart lovagoló Schneiderekhez különben nem volna semmi szavunk, ha ők a hazai ipar és a nagy közönség előnyére működének, de fájdalom, ellenkezőleg áll a dolog.

Ök ugyan minden házhoz bekopogtatva kitünő nyelvtudománnyal s nem is igen szerény hangon (mert ez valódi mester-ségük) előadják a jóbiszemű közönségnek, hogy csakis az a legújabb divat szövetség és formában, a mit ők feldisputálnak, a jó izléshez csak nekik van szabadalmuk, a munkában előállításban pedig pláne meg sem közelíthetők a provinciális bármit tanult és gyakorlott egyének által sat. Ezt az unalmas nótát fujják minden megrendelő előtt.

A dolog azonban a valóságban úgy áll, hogy ezen a szabó ipart lovagolóknak, dacára bámulatra méltó talentumoknak, ott-hon semmi dolguk nincs s amiatt gond nélkül mehetnek vándorutjukra, mert a jó iparosnak van ám a fővárosban is dolga s nem ér reá yageurködni. Komoly iparos ezt nem is teszi, az izlést illetőleg pedig épen annyira van már nekünk is London, Páris, mint a budapestieknek és itt városunk számra, de különösen szabóiparának becületére legyen mondva azon a nívón áll, hogy a budapesti vándor Schneiderek eljöhethének a jó izlést elsajátítani, mert ők csak is holmi nyakatekert unesthetikus, saját agyukban született, minden kényelmet nélkülöző formátlanságokkal látják el vevőiket, a mi persze unikum lévén, az európai divattal ellentétben áll, a mi pedig a jó, solid, nem különben a legújabb angol-francia kelméket illeti, no már e tekintetben oly dus választékunk s megbízható firmáink vannak Debreczenben, hogy a legelső rendű gurmant is kielégíthetik s e tekintetben épen nem szorulnak a csak minta darabokkal hászáló pestiakra, és itt műhely is van, még pedig olyan minta szabó műhely, minővel még a főváros egy szabója sem dicsekedhetik s hol már igen számos derék hazai iparosaink nyerték kiképezésüket és így nem a Terézváros pin-czéibe készülnek ruhadarabjaink, a mely pin-cze szaghoz még parfüm is kívánatik, hogy a ruha darab egy szalonba vihető legyen.

Es ha valaki azt hinné, hogy az ily módon előállított ruha darabok talán olcsók, naz nagyon tévedne, mert itt mindezáltal igen nagy az évi veszteség, mert nem lehet azt tagadni, sőt ők is bevallják, hogy sokszor sok gyenge firmának is kell dolgozni (persze annak is megvan a maga oka) a hol azután a pénz elvesz, igen gyakran pedig az elfu-csolódott ruhák vissza dobatnak s azok elértéktelenednek, tehát ezen „reudkívül“ vesz-te-ségeket meg kell fizetni a jobb firmáknak, mert a vándor schneidernek kockázatni valója nincs: ebben azonban semmi fennakadás nincs, mert ha ők nem is tanultak szabóságot megtanultak számlat irni, melynél fogva elablonszerűen, tekintet nélkül a szövetségére nálók egy nyári öltözet 50 — 60 egy téli öltözet pedig 70 — 80 ft és így tovább, és ha azt hiszi a tisztelt közönség, hogy ezen élelmes gescheft egyének talán az állam és hazai ipar emelése közben megte-szik állampolgári kötelemeiket, nagyon tévednek, mert ők ezen üzletet után meg sem adóztathatók és még csak az országos kiállításon sem vehettek részt, ott pedig elég ter-örök lett volna tehetségüket bemutatni.

Igy állván a dolgok, magától értetődik, hogy az efféle hászáló városunk anyagi jólé-tükre igen káros hatással vannak, mert a polgári vagyon idegen zsebekbe szivárog, s pedig minden jó eredmény nélkül, mivel ez indokolatlan külözözködés miatt még a tár-sadalmi és üzleti jó egyetértés is meglazul a polgárok között, tehát nagyon helyesen tennék mindazon urak, kik belátva ezáltal városunk igen szépe-féjő út ipar és va-gyoni állásuk veszélyeztetést, ha ezen e, mes tolakodóknak ajtót mutatnának, addig is

mig biztos reményünk van, hogy a kormány e tekintetben is rendet fog csinálni, és nem fogja elnézni azt, hogy az adót fizető s minden közterheket viselő polgárok dologtalan portyázók élelmességének esnek áldozatul.

Valaki.

A nemzetközi tenyészsertés kiállítás.

Ez, a tiszántuli gazdákra nézve nagyon tanuságos kiállítás, szeptember 1-én nyitott meg Kőbányán az „Első magyar sertésüzem részvénytársaság“ telepén; — nyitva állva szeptember 8-ig.

A kiállító hazai tenyésztők száma, — a sertés-tenyésztés kiterjedéséhez arányosítva, — nagyon csekélynek mondható; de azért a helyes tájékozódás lehetősége tekintetéből, a kiállított tenyészanyagok elégsége valának. Hazai tenyészfajokat, 58, — idegen fajokat, 10, tenyésztő állított ki; s így a kiállítók összes száma 68 gazdára ment.

Megyénként a következő számmal valának a kiállítók. Biharból 11, (Balásházy Bertalan Kódomb, Schwarcz Abraham Okány, ifj. Schwarcz Abraham N-Várad, Wertheinstein Alfréd N-Várad, Lovassy F. Verme Mihály Szalonta, Tisza Kálmán Geszt, Csillag Béla K-Tarján, — Szunyogh Szabolcs Esztár, gr. Zichy-Ferencz Dózsef, Kenyeres János Szalonta. Az első 8 kiállító fehér, 3 pedig fekete szőrű sertéseket állítottak ki.

Debreczen 3, (Gazdasági tanintézet és debreczeni gazdák.) Ez utóbbiak feketét is állítottak ki.

Szolnok 6. (Wodianer Mór Szanda, Kohner testvérek Szászberke, Deutsch testvérek Fokotu, Herzfelder P. Poó, gr. Szapáry Gyula Taskony, Ehrlich S. P. Wenkheim.)

Arad 4 (József fng. Kis Jenő, gróf Wenkheim Frigyes Székudvar, Czárán Géza Seprős, gr. Srikovszky József Pankota.)

Somogy 5 (gr. Széchenyi Pál Lábod, Vallás al. Lakocza, Kegyesrud Nagy-Dopsza, Freystadtler, Kaposvár gr. Festetics Tasziló Csurgó.)

Szabadka 3 (Vojnic Sándor, Vojnic Jakab, Polyakovics Alajos) A király-hágón tulról 3 kiállító (gr. Kornis Viktor Sz. Benedek Décs mellett, gr. Teley Miksa örökösei Kendi Lono, gr. Lázár Jenő Medgyestálva Maros Torda megye) 2 kiállítóval: Csongrád (Paliavicini Algyó, gr. Károlyi László Derékyháza) Tolna (Terézianum uradalma, Kovács Gy. s L. P. Katalin) No-grád (Coburg főleki uradalma, Simli József Diósjenő) Békés (id. gr. Almási Kálmán Gyulavár, békésmegyei gazdasági egyet). 1 kiállítóval: Szathmár (Domahidy István Domahida) Szabolcs (Bleyer Mór Ibrány) Torontál (gr. Karácsonyi Guidó, Bán-laka) Zemplén (Harkányi Frigyes, Harkány) Bereg gr. Schönborn Munkács) Baranya (Fodor Antal Pécs) Csanád (Mezőhegyesi uradalom) Moson (Henkel Laura Oroszvár.) Komárom (kisbéri uradalom) Szerem (gr. Pejacevics Péter Ruma)

Ezekon kívül az esztergomi érsek, s az egri, győri és pécsi püspökök állítottak ki. A kiállítás feladatát a tiszántuli birtokosok fogták fel leginkább gyakorlatilag; ezért ők valának a kiállítás tulajdonképi ténnyezői; és a kiállítás őre-ájok nézve lehetett legtanuságosabb.

A kiállított fajok megzemlése a következő tanuságokat és gazdasági tájékozódásokat szolgáltatva:

Hazánkban általánvéve a zsiradása ra leginkább felhasználható sertésfajokat, — a közönségesen ugynevezett mangalic-zákat és ezek közül is kiválólag a göndör szőrű fehér mangaliczát tenyész-tjk. A hazai fajok közül.

48 kiállító fehér,

8 kiállító fekete és csak

2 kiállító állított ki veres szőrű szalontai sertést. Ez utóbbi nem mangalicza faj. Ez a szalontai faj, nagy teste miatt hajdan különösen kedveltetett a husterelés tekintetéből; de azon faj még Biharmegyében sem kapós többé. Ezen fajt a kisbéri uradalomban és az esztergomi érsekség uradalomban tenyészítik legnagyobb mérvben; s valóban gyönyörű, szép, nagy testű állatok.

A magyar sertések általánvéve a göndör szőrű fajokhoz tartoznak.

Idegen fajú sertéseket 10 kiállító mutatott be és pedig angol és kínai fajú sertéseket s ezekkel eszközölt kereszt-zések származékait. Ezek szőre egyenes szálú, s pófajuk többnyire keselyszinű, hosszú orral.

Az egyes nagy tenyésztők tenyészsertés törzsnájai létesítése és fejlesztése történetéből az tűnik ki, hogy a hazánkban ez idő-szerint csak nem kizárólag használt tenyész-anyag: a göndör szőrű fehér mangalicza faj. Ez eredetét és elterjedését az 1833-ban Szerbiából, a Milos herceg birtokáról a kisjenői uradalomba hozott fehér tenyészsertésektől vette.

A legelső hazai sertéseny szítő törzsnáját a kisjenői tenyészanyagokkal állítva fel; és azután különféle keresztzésekkel tevésével igyekezett a fajzásokat tőkéltesíteni.

Debreczen területéről: a gazdasági tanintézet tisztán kisjenői fajzása; a városi ser-

tésenyésztő gazdák pedig vegyes fajzásra mutató sárgászőrű mangaliczát állítottak ki. A debreczeni gazdákól kiállított 2 db. koczárt azért nézték meg sokan, mert az egyik koczáknak 8 db szép parányi szopos malacza viczkándozott anya körül.

Fekete mangaliczát 10 kiállító mutatott be és pedig leginkább azon sertésfajból, melyet Szunyogh Albert szabolcsmegyei Ujfehértóról biharmegyei Esztáron konosított meg; s e fajt fia Szunyogh Szabolcs nagy mérvben tenyészti. Fekete mangaliczát a debreczeni gazdák is állítottak ki.

A gr. Pejanovich Péteről Rumáról, Szeremgyéből kiállított sertés is fekete szőrű; és ebből az következtethető, hogy azon a tájékon fekete sertéseket tenyésztenek.

Az idegen fajokat a nagyban hízalók által épen nincsenek zsirtermelési anyagként figyelemre méltatva; az ily fajzása sertések leginkább a felső megyékben, s hol otthonos a keselyszinű sertés faj — talánok kedvelőkre.

A kiállított tenyész anyagok közt leginkább magukra vonták a látogatók tanulmányozási figyelmét: a József főherceg Balásházy Bertalan, Szunyogh Szabolcs, Tisza Kálmán, a idős gróf Almási Kálmán birtokairól kiállított sertésenyésztő anyagok, és a kisbéri uradalom veresszőrű szalontai faj-sertései.

A sertés kiállítás második tanuságosa abban állott: hogy 28 nagy sertés tenyésző fajsertései, csoportosan — ugyanannyi hízaló telepen elkülönítve hízaltatnak, mint egy származású tenyészanyagokból vett sertések, — annak megállapítása végett, hogy melyik sertésenyésztő sertései híznak meg legamarrább és legkevesebb eleseg gel. E végett az egyes hízaló helyeken a sertések etetése folytposan tartó ellenőrzés mellett eszközöltetik.

A kiállítás harmadik érdekessége az volt, hogy nemzeti zászlókkal és folyó számmal jelezve és feltüntetve voltak azon egyes hízaló telepek, a hol szivesen vették, ha a látogatók azon hízalóhelyeket megzemlélték.

Kezdetben a kiállítást nem sokan látogatták, hanem később mindinkább többült a látogatók száma.

T-i.

Napi hírek.

Az iparos ifjak vándorgyűlésén, melyen Ráth Karoly elnököt és Busbach Adám (Losoncz) Sal József (B. Gyula és Lőrinc) és László (Debreczen) voltak az elnökök, elfogadtatták „A hazai iparos ifjak egyleteinek országos szövetsége. Elhatározott ezután az is, hogy a vándor gyűlésekkel együtt minden két éven munka kiállításokat is fognak rendezni, továbbá hogy az iparos ifjusági egyesületbe a rendezett munkaközvetítés intézménye is bevitessék. A hetedik vándor gyűlés Losonczon, a nyolcadik pedig Győrött fog megtartatni.

A külföldigazdák Debrecenbe érkezéséről már többször megemlékeztünk, mert egyesek magánértesítéséből megtudtuk, hogy e hó közepe táján ily vendégek fognak meg-tisztelni bennünket. Ugy látszik, hogy e vendégek fogadtatása titokban tervezetik, mert a fogadtatást rendező bizottságok üléseiről a sajtónak nem adtak hírt az ilyen figyelmetlenséghez hozzá vagyunk ugyan már szokva, de nem gondoltuk, hogy olyankor is elkövetik, a mikor a sajtó nélkül aligha tudnak a rendező urak boldogulni. Szükségesnek tartottuk ezt elmondani, hogy az esetre, ha egyről másról előleges hírt nem adhatunk azt ne a mi mulasztásunknak tulajdonítsa a közönség. Egyébiránt ha csakugyan titokban akarják fogadni a külföldi vendégeket, akkor nincs is joguk, hogy a sajtó igénybe vételét felajánljuk.

Az árverés a legutóbbi napok óta a tegnapi délután, hanem a napot utcazi 32. — A lengyel vendégek a legutóbbi napok óta a tegnapi délután, hanem a napot utcazi 32. — A lengyel vendégek a legutóbbi napok óta a tegnapi délután, hanem a napot utcazi 32.

A francziák rólunk. A párisi lapok még egyre közlik a rokonszenvesebb tárczákat Magyarországról s a francziák utjáról. Igen érdekes cikket jelent meg a többiek közt „Revue politique et littéraire“ ma érkezett számában a nálunk járt Badin Adolf tollából. A cikk hosszabb bevezetésben tiltakozik németországi lapok abbéli felfogása ellen, mintha a francziák magyarországi látogatásának politikai színezete lett volna. — Nem volt az egyéb, ugymond, mint egyszerű barátságos látogatás egy rokonszenves nemzetnél. Ezután leírja a Petőfi szobor s az aradi vértanúk szobra előtti tisztelgést s ezzel kapcsolatban hosszabab, s a mint eddig még nem tapasztaltuk a francziák részéről, teljesen alapos információkon nyugvó kitéseket tesz Petőfi s a magyar szabadságharczra Közli franczi fordításban a „Talpra magyar“t „a magyarok e Marseillest“ s ismerteti általánosságban a budapesti sajtó nyilatkozatait. A „Budapesti Hírlap“ pal külön foglalkozik és hosszú kivonatokat közöl kiváló munkatársunk, Telesi Sándor ezredesnek a Petőfi ünnep után meg jelent köszönetmondó tárczájából. Végül bőven ismertette az aradi vértanúk kivégeztetésének történetét, így végzi rendkívül lelkes hangon irt tárczáját: Bizonyára igen sok is igen különös dolgot láttunk e tündéri utas alatt, különböző és pedig a lehető legélénkebb, legnagyobb és legelragadóbb benyomásokat érez-

Pestre érke... Kárpátok... barlangban, a... Károlyi... szeged... nyomon... legmelye... szíveinkbe, a... nagy... évet... éretével... emléket... méltó... Iskolai... volt ma a... nemes tanuló... szinüiti... Bálint ph... kész, s az össze... márkár; ott látt... most tartott... normánybiztos sz... debreceni tanár... Kardos Samu... én isk. évben a... Lajos akad... mondott, m... kátus énekel... felolvastato... mált isk év... érvények fontos... A piac... d. u. a rem... jütesztési bizo... reket tartat... éremben. Jelen v... elnök, Dr. ... Sárvi Gy... Kálmán, Kaszany... Telegy J... János, Keszei Ló... János, Pongó J... Kálmán és Jenei... kizet tanusko... k befolyezve, d... képeinek, nem... folytatattik. — Gyászje... Dessowfy J... gyel Ilona, Sz... jével Csernek... sal, gyermeke... Béla, s Illo... estvári Lengyel... lőignoi püspök... elentik, a felejth... nyósnak, nagy... CLOSFALVI... tántmányi Vit... 8-án, délután... vében agyszélh... nyútt. A kedve... vi szeptember... gygyvárad utca... ált tartandó gy... ath. sirkertben... éteni. Mely vég... talnak rokoni... meghivatnak. D... 8-án. Béke t... — A lóvas... lonában. A ha... lakult részvény... jánlót tett, ho... eli lóvasártért... legnap e tárgy... rékezetre gyűl... tozott a kivat... szakazon feltétel... és haszonélve... mutatomban esa... en áadni, mi... szerződése leteli... tekezet tagjai... kérelre. S így a... ettre kívánatos... tezeniek kezébe... s fog lenni, ha... gazgatóságának... rólóval. — Árveré... uel hagyaték... nit a tegnapi... 8-án, hanem a... napot utcazi 32... — A leng... nyel vendé... zottak reggel 8... mikon a kiállit... kézi és András... valóságos diadal... Iadt a festő... ghatótt Budape... blásig tömeve... al, lelkesülten... kalapokat, leuge... adálnak nem e... oszin történik... volva áthat... tétből mérsékt... stiekben. Az ip... kiállítás főtá... gróf. és Ráth E... ket. A lengyel... s főpolgármes... tenőgróf és az ig... zetés mellett v... különböző csopo... nny tettek látog... nyelven... m... sarnokba m... lenő gr. bemut... nyant, mely ho

Budapesti
KIÁLLITÁSI SORSJEGYEK á **1** frt

4000
nyeremény

Főnyeremény
készpénzben csak **1%** levonással

100.000 ft

továbbá **20.000** ft **10.000** ft értékben

11 sorsjegy **10** frt

Kiállítási sorsjáték-kezelősege Budapest, Andrassy-út 43.

6110
1885.

HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság által közzétetik, miszerint a Debreczen-Hajdu-nanási vasut vonal részére, Debreczen város és Józsa község határában kisajátított területekről elkészült összeírás, egyeli kimutatás és térképnek a debreczeni indóháznál leendő hitelesítésére f. 1885. évi október hó 5-kének d. e. 9 órája kitűzetett.

Mivégből figyelemzetnek az érdekeltek, hogy a fentjelzett munkálatokat alólrít kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában a hivatalos órák alatt — a hitelesítési határidő előtt is megtekinthetik s azok elleni nemzeti észrevételeiket a hitelesítő bizottság előtt a fent kitett határidőben előterjeszhetik s hogy jelen nem létük a hitelesítési eljárást gátolni nem fogja.

Együttal felhívának mindazok, kik a kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összegre bármely cím alatt igényt tartanak — vagy annak mennyiségére vonatkozólag ellenetéseket tenni akarnak, — hogy ebbeli igényeiket, vagy ellenvetéseiket alólrít kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál f. 1885. évi október hó 15-ik napjáig bejelentésük, minthogy a később jelentkezők igényei tekintetbe nem vétetvén — a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadani, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban fel van véve — a bekelezett vagy felülkelezett tehertételek pedig azon túl a kisajátított területekről hivatalból törölteni fognak.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi augusztus hó 31-én tartott üléséből.

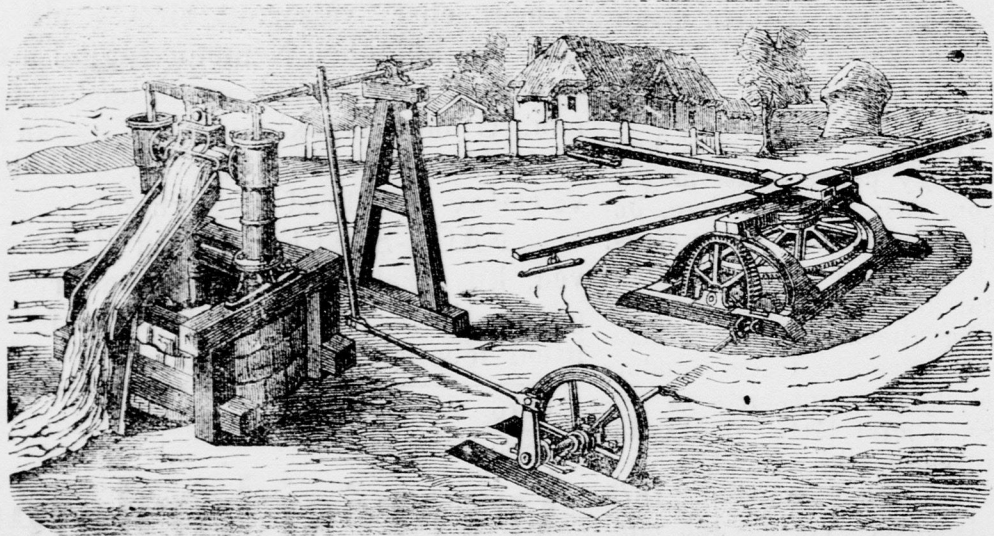
Benke Lajos
h. elnök.

Tatai
aljegyző.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezőntödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,
kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes űrszékek

felállítására és minden vízművi munkálat gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYÁSZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Szerkesztősé

P. O. SIMONFFY-ház

HIRD

Alkalmazásai pénz

Harmadik levél

XII. év

Debr

Az országgyűlési kongresszus mozzanatát ben. Az a területén hivatalosok összeírás rakozáson orosz. közegjelentek meglomkor, miközérdekeről irányulnak elsőrangú képviselői, a nyos testület tanácskozmávidékéről, voltak együtt hogy Magyar terén ilyen mozzanat tör

Es ez mely megnykünkbe a jóség volt hősivár viszonyközvetlen taha a taés igazmondvolna is — ségbeajtó a nyugoti civil közegészség vagyunk megyéb közviturában egy állami élet legdrágább az egészség az egészség nos a közö társadalom nak éppen a mint legfontosított törekvő ápolni, gond S az e goltsága an

A „Debr

A

Mindket némán néztél laotásával. V — Nem füredi levegő — Inká világon, mely tönknek egys Mindam vább is. A n az elutazást, Csak II menjenek el — De bagyhatjuk S tette ellen a Nem ha napra sápad lett. A szegé mint jut Sze netes verseny Pedig n ő Ilkája. — Csak ányom s azó kezded. Ilka né leezkértetésé A fiatal zott volna, e varázsát, m hólítóvá tet